

1917-1
Mit Eijodens verleden.

Inhoudsopgave

Ter kennismaking	pag. 3
Kaart gemeente Eijsden	" 4
Geschiedenis	" 5
Monumenten	" 6 t/m 11
Mien Eèsjde, gedicht van Jeanne Theunissen	" 12
Kwartierstaat	" 13 t/m 16
Pastors van Mesch	" 17
Kent U ze nog?	" 18 en 19
Grafkruisen	" 20
Varia	" 21 t/m 24

J. Ch. L. G. Warnier
Voorzitter Stichting
Eijdsdens Verleden

Ter kennismaking

Belangstelling voor de Rijke geschiedenis van Eijdsden is er steeds geweest. Zij die zich voor de geschiedenis van Eijdsden interesseerden, voelden het als een gemis dat hun streven en hun kennis slechts tot een kleine kring beperkt bleef. Men begreep dat een bundeling van activiteiten de liefde voor de geschiedenis van Eijdsden alleen maar ten goede kon komen. Men besepte dat, wilde men vruchtbaar arbeiden, men moest samenwerken in een club of vereniging of stichting.

Het duurde nog wel enige maanden voor men de juiste vorm van samenwerking had gevonden.

Op 15 oktober 1975 werd voor Notaris J. H. M. van Hall te Eijdsden de akte verleden waarbij opgericht werd de Stichting Eijdsdens Verleden". De stichting heeft ten doel het bevorderen van het historisch onderzoek betreffende

de Gemeente Eijdsden, een en ander in de ruimste zin des woords, zo lezen we in de stichtings - akte.

Zo kon de hand aan de ploeg geslagen worden. Het begin was heel bescheiden. Aanvankelijk drong er van het werk der Stichting weinig of niets naar buiten. Men zat echter niet stil, integendeel: heel wat vrije uren worden besteed aan het doen van onderzoekingen en het verzamelen van gegevens. Iedere woensdagavond komt een werkgroep bijeen om naspeuringen te doen, te klasseren, te noteren en gevonden gegevens te verwerken. Regelmatig worden vergaderingen gehouden, waarin de stand van zaken wordt opgenomen en plannen worden gemaakt voor de volgende periode.

En nu ligt het eerste tastbaar resultaat van al dat werk voor U. Het moge bij U een gunstig onthaal vinden. Wij verhelen ons niet dat er aan deze uitgave nog wat feilen zullen kleven. Hebt U wensen of suggesties, laat iets van U horen. Bij een volgende uitgave zal er ernstig rekening gehouden worden met Uw gewaardeerd oordeel.

Gelukkig prijzen wij ons dat wij de volste medewerking ondervinden van Gemeentebestuur en Rijks - archief. Van harte danken wij allen die op enigerlei wijze het verschijnen van deze uitgaven hebben mogelijk gemaakt en wij blijven rekenen op Uw aller steun en medewerking.

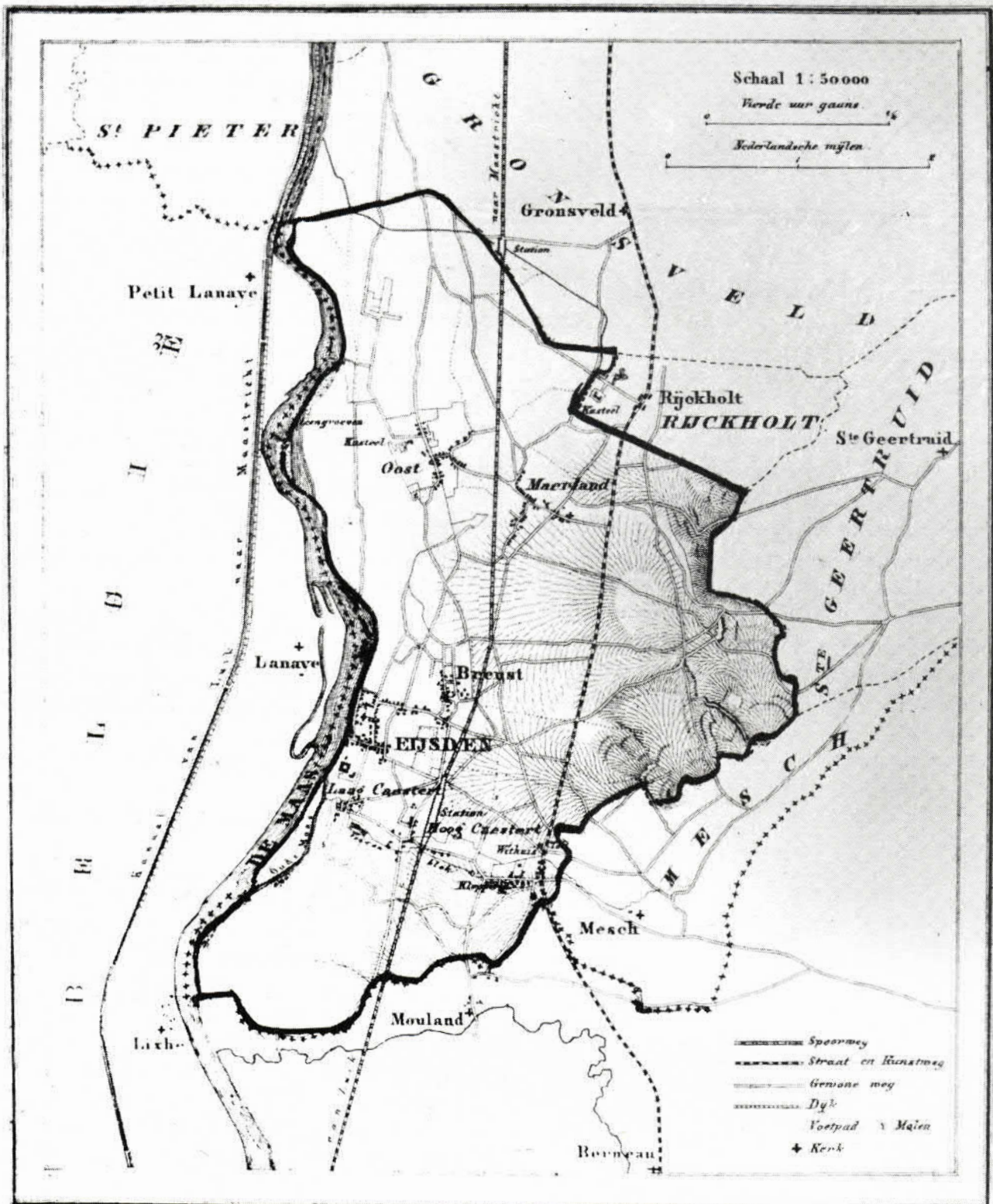
Oktober 1977.

J. Ch. L. G. Warnier

Kaart Gemeente Eijsden

PROVINCE LIMBURG

GEMEENTE ELJSDEN.

1588 *Bunders 2050 Immovers*

Uitgaaf van Linga Surinagar te Leeuwarden

Eijsden

Uit nevenstaande kaart kan men opmaken hoe de grenzen van de toenmalige Gemeente Eijsden (1866) waren. Deze Gemeente werd gevormd in 1828, door opheffing van de toenmalige zelfstandige Gemeente Eijsden, Breust en Oost. Op 1 januari 1943 werd Mesch als zelfstandige Gemeente opgeheven en bij Eijsden gevoegd. Vóór de inval der Fransen (1794) bestond de huidige Gemeente Eijsden uit:

- a. de voormalige heerlijkheid Eijsden, omvattende de plaatsen en gehuchten Eijsden, Laag - Caestert, Herckenrade, Moerslag en Libeek (beiden laatsten gedeeltelijk).
Dit alles als onderdeel van de landen van Overmaze, Staats gedeelte, behorende tot het land van Valkenburg.
- b. De voormalige Vrije Rijksheerlijkheid Breust, omvattende de plaatsen: Breust, Hoog - Caestert, Withuis, Maarland, St. Geertruid (Eijsden op den Berg?), Bruisterbosch en een gedeelte van Moerslag en Libeek, dit alles behorende aan het Kapittel van St. Martin te Luik.
- c. de heerlijkheid Oost als deel van de landen van Overmaze, behorende tot het Staatsgedeelte van het land van Dalhem.
- d. Mesch, als heerlijkheid van het voormalige Mariastift te Aken.

Als men dit alles zou inkleuren op een huidige kaart, krijgt men de indruk een "dambord" voor zich te hebben. Al met al een zeer onoverzichtelijke situatie!

Het betekent echter ook, dat er een grote hoeveelheid bronnen, respectievelijk archiefmateriaal ter beschikking is, dat ons uit deze puzzel een stuk wijzer kan maken.

Bij het Rijksarchief in Limburg te Maastricht bevinden zich:

- 22 lopende meters archief van de heerlijkheid Eijsden,
- 20 lopende meters archief met betrekking tot de heerlijkheid Breust,
- 5 lopende meters archief met betrekking tot de heerlijkheid Oost,
- 1 1/2 lopende meter met betrekking tot de heerlijkheid Mesch.

Verder bevinden zich er de doop- trouw- en begraafregisters van de parochie van de H. Martinus te Breust (vanaf 1604), waaronder ook Eijsden (St. Christina) behoorde.

Het parochie - archief van Breust bevindt zich thans op de pastorie te Eijsden.

Bij het Rijks - archief in Limburg te Maastricht is in bruikleen afgestaan het familie - archief De Geloës (ongeveer 17 lopende meters). Dit is een zeer belangrijk archief waarin veel over de Heren van Eijsden is vermeld, o.a. over de families: Van Holzit, Berghe Frits, Huijn van Amstenraede, Hoensbroek Geul, De Geloës e.a.

Samengevat betekent het bovenstaande, dat er zich bij het Rijks - archief in Limburg te Maastricht, ongeveer 65 lopende meters archief bevindt.

Voor de periode na 1794 (begin Franse tijd) is er het gemeentelijk Archief dat waardevol bronnenmateriaal bevat. Het wordt bewaard in het Gemeentehuis van Eijsden.

Ook in andere archiefdiensten, zoals bij het Algemeen Rijks - archief in 's - Gravenhage en de Gemeentelijke Archiefdienst van Dordrecht, bevindt zich belangrijk bronnenmateriaal over Eijsden.

Voor het buitenland is nog te noemen het Algemeen Rijks - archief te Brussel - België en het Algemeen Staats - archief te Simancas - Spanje. In beide archiefdiensten is belangrijk materiaal te vinden met betrekking tot de heren van Eijsden.

Met de opsomming en vermelding van bovenstaande wil schrijver de geïnteresseerde aantonen, dat:

- a. de historie van de Gemeente Eijsden in de huidige provincie Limburg zéér belangrijk en interessant is, gezien de enorme hoeveelheid bronnenmateriaal dat voorhanden is.
- b. het al met al een gigantische opgave is om al deze bronnen te bestuderen.

De Stichting Eijsdens Verleden stelt zich dan ook ten doel om op gezette tijden een aantal deel - publicaties te doen verschijnen om zo, in de grijze toekomst, tot een synthese te komen van de zo gecompliceerde geschiedenis van Eijsden.

Inmiddels is als hulpmiddel voor bovenvermelde studie door ondergetekende een bibliografie (lijst in alfabetische en systematische vorm van alle ooit gedane publicaties) van Eijsden samengesteld en deze zal te zijner tijd worden uitgegeven.

D. Eyck.

Monumenten

Boerderij van Tinus Jeukens, Stiegel 2, Eijsden.

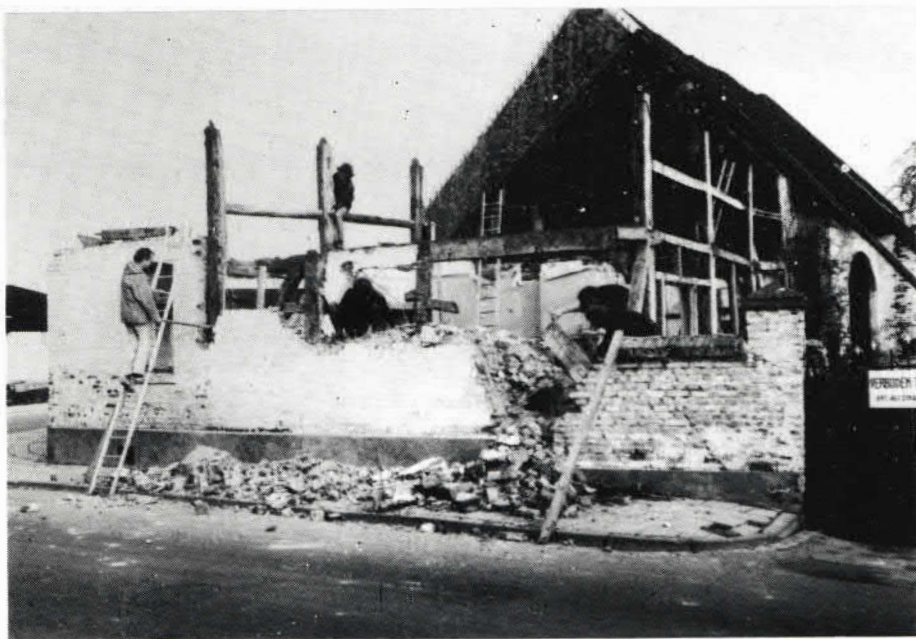
Op 16 september 1975 nam de gemeenteraad van Eijsden het besluit tot afbraak van de boerderij Stiegel 2 alhier.

Aan dit, ons inziens, ingrijpende besluit willen wij enige aandacht besteden.

De boerderij kwam op de oorspronkelijke ontwerplijst van beschermde monumenten voor met als omschrijving "hoeve, gedeeltelijk vakwerk schuur en ronde wagenpoort".

Doordat deze vakwerkboerderij eigenlijk de laatste in zijn soort was in Eijsden, is het vreemd dat de gemeenteraad van Eijsden bij besluit van 17 februari 1965 de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk verzocht het betreffende pand van de lijst van beschermde monumenten af te voeren, hetgeen dan ook bij beschikking van genoemde bewindsman van 8 augustus 1966 plaats vond.

Op dit moment werd eigenlijk al het besluit tot afbraak voorbereid.

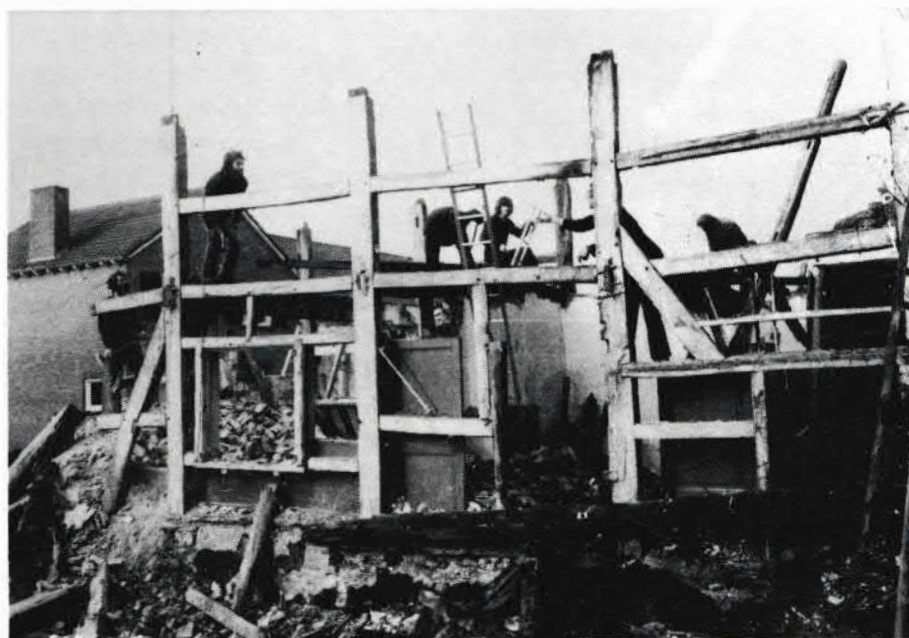
Nadat de gemeente het plan tot sloop van het pand had bekendgemaakt nam de vereniging tot behoud van het oude ambacht, genaamd "Ambachshoes", gevestigd te Mheer, Papenweg 57, contact op met de sloper van het pand. Dit had tot resultaat dat de leden van deze vereniging in staat werden gesteld tot het demonteren van het meest interessante gedeelte van het pand, namelijk het 5-gebinten vakwerkhuis uit het einde van de 16e of begin 17e eeuw. De vereniging Ambachshoes stelde zich tot doel het betreffende en zeker voor Eijdsden toch wel unieke bouwwerk op deskundige wijze te slopen zodat dit

weer voor wederopbouw geschikt gemaakt zou kunnen worden. Wederopbouw zou dan ook bij voorkeur moeten kunnen plaatsvinden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke plaats; indien dit niet mogelijk zou zijn elders in de gemeente Eijdsden en, indien ook elders in onze gemeente geen plaats gevonden zou kunnen worden, zou herbouw uiteindelijk buiten de gemeente Eijdsden moeten plaatsvinden.

De vereniging Ambachshoes, als ook de stichting Eijdsdens Verleden, voerden overleg met de gemeente Eijdsden om een geschikte plaats te vinden voor de herbouw van het pand in onze gemeente.

Helaas heeft dit overleg niet kunnen leiden tot herbouw in onze gemeente, zodat de vereniging buiten onze gemeente een plaats heeft moeten zoeken.

Het resultaat is dat het pand Stiegel 2, nu herbouwd zal worden in het dorp Mechelen. Voor Eijdsden jammer genoeg verloren, is der herbouw in Mechelen in elk geval een verheugende zaak!

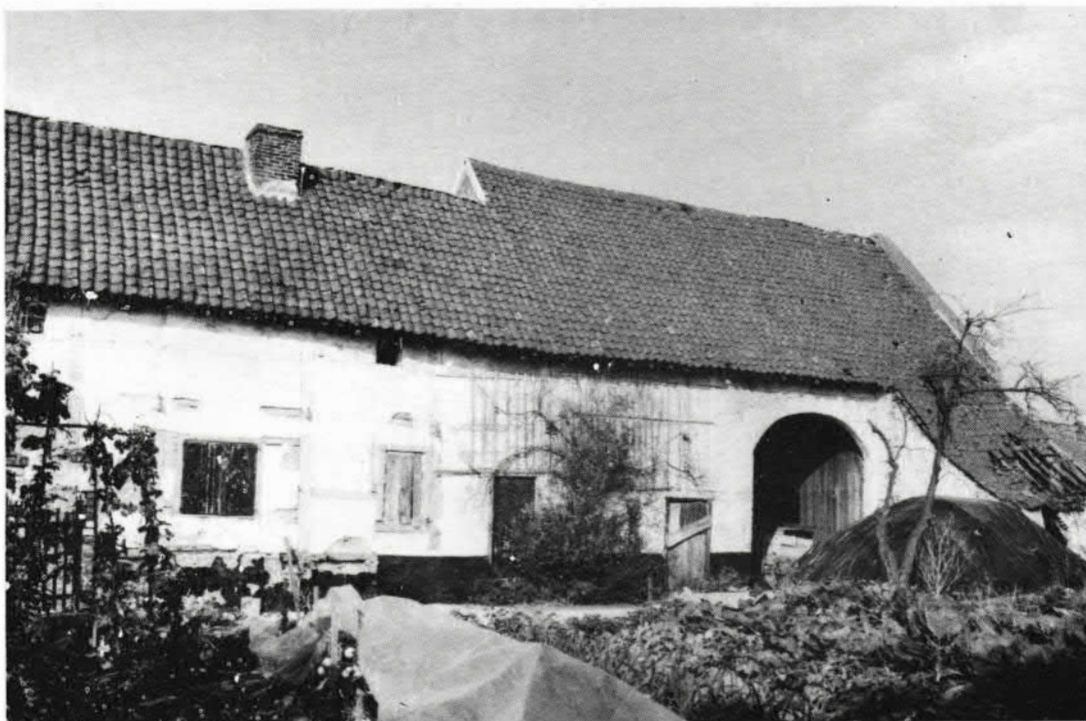

Ondanks het feit dat gemeld gebouw niet meer op de monumentenlijst was geplaatst, was en is onze stichting nog steeds van mening dat dit gebouw eigenlijk nooit gesloopt had mogen worden.

De boerderij van Tinus aan de Stiegel was een karakteristiek stukje Eijdsen op de grens van de oude kom en de nieuwbouw van plan Noord.

Wat was dit voor een huis?

Voor wat dit betreft laten wij hier de beschrijving volgen zoals deze werd opgesteld door de heer J.A.M. Beijer te Mheer als lid van de Vereniging Ambachshoes.

1. BESCHRIJVING BESTAANDE TOESTAND OP HET MOMENT VAN DE AFBRAAK

a. Woonhuis

- Bij een nauwkeurige beschouwing van het woongedeelte bleek een 5 gebinten vakwerkskelet binnen dit woongedeelte aanwezig te zijn. Oost - West georiënteerd. Aan de noordzijde was een ahang aanwezig vanaf de nokgording van dit vakwerkskelet.
- Zuidgevel: Op een maaskeien fundament stond een vakwerkgevel met vlechtwerk en leem en enkele baksteekvullingen. Ramen en deur ingezaagd in het houtskelet. Zuid - West punt 0,5 m verzakt.
5 Stijlen met doorstekende oren van ankerbalken en aan twee zijden restanten van 2 schoeren. Op de Zuid - West hoek restanten van een deurkozijn: sponning, duimen van de gehangen en gat ten behoeve van pin om deur te sluiten waren nog aanwezig.
Restanten van 2 kruisvensters aanwezig: gebiljoende kozijn - onderdelen, sponning t.b.v. luiken en glas - in - lood - ruiten, gaten t.b.v. duimen en diefijzers.
- Westgevel: Bakstenengevel zonder plint, één geheel vormend, echter ter plaatse van de aanbouw 2 steenen dik, rest 1 steen, een raam in het aanbouwgedeelte. Achter het 1 steens gedeelte een complete vakwerkgevel. Begane grond: 2 tussendorpelpensters met sponningen van luiken en glas - in - lood - ruiten, duimgaten, diefijzergaten, gebiljoende kozijnen. Verdieping: 2 tussendorpelpensters van eenzelfde vormgeving als op de begane grond.
Inkepingen in het houtskelet wezen erop dat de aanbouw oorspronkelijk ook in vakwerk was uitgevoerd, echter secundair.
- Noordgevel: Bakstenen gevel, 2 steens, met een raam.
- Oostgevel: Deze gevel vormde de afscheiding met de stallen. De aanbouw was hier in vakwerk, vlechtwerk en leemvulling uitgevoerd, evenals de gevel van het oorspronkelijke huis. Op een maaskeien plint, waartegen aan de stalzijde over een hoogte van 2.20 m. een halfsteens baksteen muur was opgetrokken, stond een complete gevel, bijna identiek aan de Westgevel, met dit verschil dat op de verdieping alleen 2 kleine vensters met luiken aanwezig waren.

- Inwendig:** De tussengevel (Oost - West) die de oorspronkelijke noord - buitengevel van het huis vormde, was nog gedeeltelijk aanwezig: een gedeelte was weggezaagd om plaats te maken voor een 0,60 m. dikke mergelmuur. Op een breukstenen plint stond een houtwerkskelet: 5 stijlen met doorstekende oren van ankerbalken, 1 schoor en restant van een tweede schoor, restanten 2 kruisvensters op symmetrische wijze geplaatst en qua vormgeving identiek aan de vensters in de overige gevels.
- Twee ankerbalken waren voorzien van korbelen zonder profielen. Een ankerbalk vertoonde een versiering in de vorm van steekwerk bij de korbeel. Een ankerbalk vertoonde verdikkingen bij de plaats van de korbelen.
 - Een raveling in de kinderbalken bij de Zuid - West hoek duidde op de plaats van een luik.
 - De dubbele schouw was uit harde mergelblokken opgebouwd; aan de noordzijde een dichtgezet deurkozijn dat opgenomen was in de gebintconstructie.
 - Het geheel was onderkelderd: troggewelven. Helaas ontbrak de tijd om een en ander op te meten.

Schuur

De schuur was qua indeling van het gebruikelijke type: een dorsvloer met aan weerszijden berging, waarvan er een ingericht was als koestal. De daklijn van woonhuis en aanbouw was doorgetrokken in de stallen. De Noord-, Oost- en Zuidgevel waren opgetrokken in 2 steens metselwerk. De Westgevel sloot aan bij de Oostgevel van het woonhuis. De Noordgevel vormde één geheel zonder bouwnaad met de Noordgevel van het woonhuis.

Latere aanbouwsels waren rondom de stallen aanwezig.

BESCHRIJVING VAN HET OORSPRONKELIJKE WOONHUIS

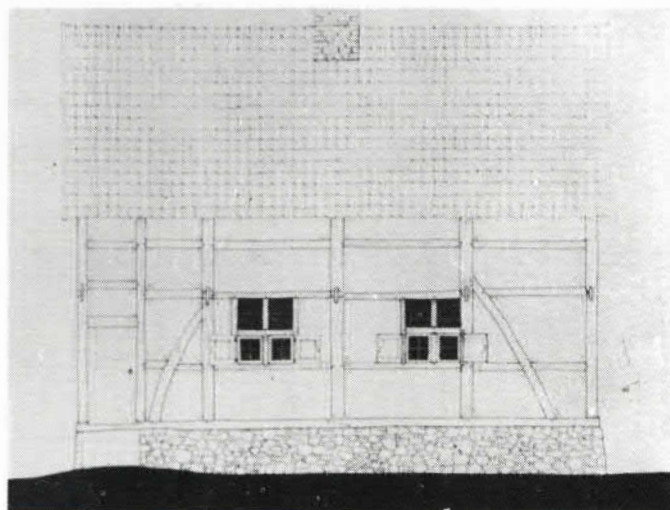
Op een hoge plint van maaskeien stond een alleenstaand 5 gebinten vakwerkhuis.

Begane grond lag ongeveer 0,8 m. boven het maaiveld (overstromingen?)

Alle vijf gebinten waren ankerbalk gebinten.

De kapgebinten - constructies waren verschillend: alternerend tussen balk - standjukken en dekbalkjukken.

In de gevelgebinten en in het schoorsteen-gebint werd dus een andere constructie toegepast dan ten behoeve van de 2 kapgebinten die in de vrije ruimte stonden: bij dekbalkjukken is het ruimtebeslag geringer omdat de kreuple stijlen zo ver mogelijk naar de wanden geplaatst zijn.

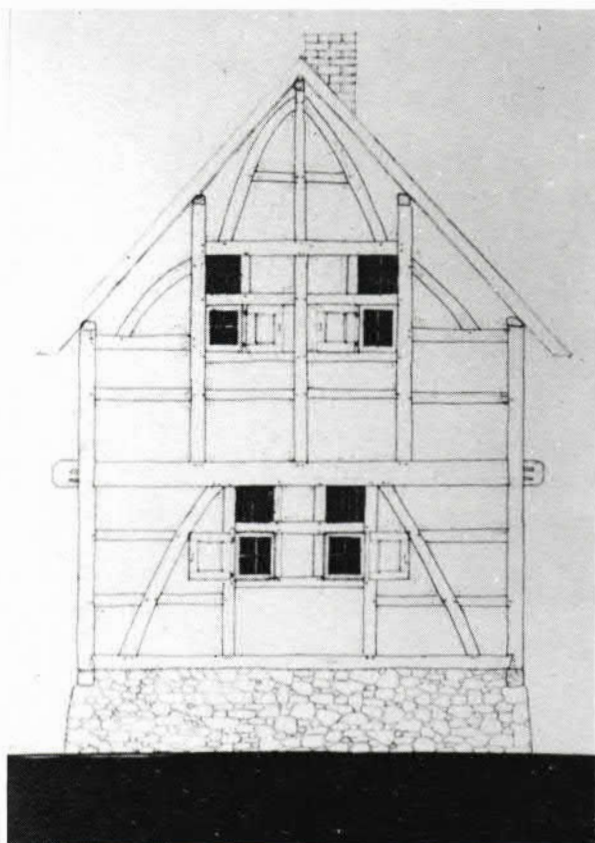
De voordeur bevond zich op de Zuid - West hoek, bij deze deur, die zonder portaal toegang gaf tot de zuidelijke kamer (zomerkamer), bevond zich ook de toegang tot de verdieping, waarschijnlijk met behulp van een ladder.

De toegangsdeur tot de noordelijke kamer (winterkamer) bevond zich aan de noordzijde van de dubbele schouw. Aan de zuidzijde van deze schouw moeten tussen schouw en wand ingebouwde kasten zijn geweest, waarvan echter geen sporen zijn teruggevonden.

De toegang tot de kelder onder de winterkamer zal in de zomerkamer hebben gelegen.

De vrijliggende ankerbalk met korbelen in de zomerkamer was niet versierd, maar vertoonde verdikkingen op de plaats van de korbelen. De vrijliggende ankerbalk met korbelen in de winterkamer was versierd met steekwerk aan de onderzijde, naast de korbelen.

- Het plafond bestond uit de gebruikelijke constructie van kinderbalken en lemen troggewelfjes.
- De kozijnen van de ramen in alle gevels waren zeer zorgvuldig behandeld: afgeschuind naar binnen met horizontale kralen in de verticale kozijnstijlen. Merkwaardig is dat ook de vensters in de Westgevel op verdiepingsniveau voorzien waren van glas - in - lood - ruiten.
- De schoorstijlen in de wanden zijn op de gebruikelijke manier gesitueerd, naast de voordeur was echter minder plaats en is de helling van de schoor afwijkend.
Het geheel is in eikenhout uitgevoerd en maakt tengevolge van de zorgvuldige detaillering een rijke indruk. Zeldzaam is het feit dat nog zoveel details van raampartijen bewaard zijn gebleven. De indeling in zomer- en winterkamer met een dubbele schouw is gebruikelijk in deze streek. Uit de toestand van de West- en Oostgevel bleek dat deze gevels nooit zijn gewit of geteerd!

III BOUWGESCHIEDENIS

De kelders konden niet onderzocht worden, maar aangenomen mag worden dat de kelder onder de winterkamer het oudste is, even oud als het vakwerkhuis.

De bouw van het 5 gebinten vakwerkhuis kan gesitueerd worden tussen het laatste kwart van de 16e eeuw en het 1e kwart van de 17e eeuw. De voornaamste argumenten voor deze datering kunnen geput worden uit de versiering van een ankerbalk, de aanwezigheid van korbelen en de vormgeving van de vensters. Zekerheid is niet te verkrijgen op dit moment, misschien zal archief - onderzoek nog iets naders kunnen opleveren.

Martinus Jeukens
 Laatste bewoner van het pand
 Stiegel 2.
 Overleden 25 - 8 - 1973

Daartoe werd de oorspronkelijke toegang dichtgezet en de nieuwe toegang werd ingebroken en gezaagd aan de Zuid - Oost hoek. Een gedeelte der tussengevel werd vervangen door een mergelmuur, kelders werden bijgegraven en de toegang tot de kelders werd verplaatst tot vlakbij de nieuwe deur. Ook de trap naar de verdieping werd gesitueerd nabij de nieuwe voordeur.

De deur ten noorden van de schouw werd dichtgezet en de kastenwand ten zuiden van de schouw maakte plaats voor een deur.

Omstreeks 1900 zullen diverse aanbouwsels aan de schuur gerealiseerd zijn.

Omstreeks 1950 werd van de westelijke kamer een smalle strook tegen de gevel afgescheiden door middel van een wandje van beton - stenen.

In de 18e eeuw zal de aanbouw aan de Noordgevel gerealiseerd zijn, oorspronkelijk in vakwerk met lemen wanden en een afdak van gebintplaten.

Wanneer omstreeks 1850 ten behoeve van de "militair - topografische kaart" die situatie wordt opgemeten, staan er geen bijgebouwen en komen de afmetingen van het woonhuis overeen met die van het vakwerkhuis met de aanbouw. De rest van het perceel wordt als tuin aangegeven. Het geheel had nog steeds het karakter van een woning.

Vlak na 1850 moet een grote bouw - activiteit zijn ontwikkeld: de schuur werd gebouwd met 3 veldbrand - stenen gevels en tegelijkertijd werden Noordgevel en Westgevel van de aanbouw in baksteen (2 steens) vernieuwd en tegen de Westgevel van het vakwerkhuis werd een bakstenen muur opgetrokken (steens). Hiermede verkreeg het geheel het karakter van een boerderij.

Tevoren of daarna moeten de kruisramen aan de Zuidgevel vervangen zijn door vensters met vleugels, die daarna weer gewijzigd zouden worden. Ook de plaats van de voordeur wijzigde zich (in samenhang met het optrekken van de aanbouw?).

Jeanne Theunissen
mede - oprichtster van
de Stichting Eijdsens Verleden,
schreef Mien Eësjde!

Mien Eësjde

Tungs uùch oaneet dat es de Paosklokke luie,
't Dèk sjuus is of Eësjde ien de bleuj baw verdrinkt?
En heb d'r noets, zoe umtrijnt dat boere geun huie,
Gehuurd wie de liewerrek boeëve de knuuvelkes zingt?

En begint 't uuch, - baank nao de Pinksjte -, aoch zoe te
kloetse,
Dao binne? Veult Gier Uuch daan oach zoe werrem en
zoe joonk,
Es de manslui geun verve en de vrollui geun poetse,
Es d'n tied dao is vaan oos Eësjdese Broonk?

Eësjde es te nieks hejs vaan al d'n plezeerkes,
Geng kèeremes, gèe rejje, jao geng erremenie,
Geng bals, geng konzèere, geng vlaoje, geng beerkes,
Alleng mer Broonk - Zongdeg pos 'n oor of twie,

Es dalek ien 't vreugjaor de Mejheudsjes bleuje,
De hoonder weer dabbe ien de pratsj vaan de göt,
Es langs de Voor de zeelvere kettekkes greuje,
En op de Krejjenhoap weer de naachegaol flöt.

Daan wèet iech vaan Eësjde neet genog te kriege,
En of iech hie loap of dao, sjtèet ziech um allemaol,
Wans gaans Eësjde is mich leef, - iech kin 't neet sjwiege -,
Vanaon de Zieëp pos aon de Blauwe Paol!

Daan wier dat hel genog vuur e gaans jaor op te tèere,
Dat makd - n - t gemies vaan al 't aandere good.
Meh es z'oach oets vaa ze lèève oos Broonk zouwe wèere,
Daan hej v'r vuur de resj jummes oach zeen noch mood!

Hawt gier oach zoe vaan Eësjde es de "Légiponts" riepe?
Es op d'n Aswèg de kesjtaoënsjele liegge geziëjd?
Es de keu ien de wèjje sjtörrem sjoete aon de sjtiepe
En de vejling op volle toerre driëjt?

Lopt gier oach zoe gan langs de aw boerderije?
Doer oes Sjoen wiette sjtraötsjes aone kaant vaan de Maos?
Haw Dier oach vaan de stèeskes oe de köppelkes vrije?
En vaan 't kesjtjel mit (ocherrem) z'n versjendeleerde naos?

Haw dier oach zoè vaan 't Eësjders dat d'r koelek zouwt valle
Vaan gepakthèed es d'r bevuurbeeld ien der vrèemde op rejs,
'nen oongbekinde moongd teks ienens huurde kalle
Vaan sjnoeffelsplak, haoënzèek of klèevermejs?

Sjoen bies te, Mien Eësjde en gaar gèene kwiezel,
Al hils te diech mer sjtel ien d'n heukske apaoërt,
Op te geziech dat ziech sjpiegelt ien waoëter en kiezal,
Sjpöält 't griemelke vaan d'ne zonnegen - aoërd.

De prebeers neet 't hart vaan de vrèemde te winne,
Wie e röstig kinjd zietste mer aon d'ne moer,
Väöl loape t'rs langs tiech ömdat ze diech neet kinne,
Ièevels: 't sjoenste blömke bleujt dèk iene loer.

Nèe, iech kin gaar neet genog vaan diech kriege
En of iech hie loap oe dao, dat is miech krek perej,
Eësjde, de bies miech leef, nog ens, iech kin 't neet sjwiege,
Vanaon de Bat pos op de Mèsjerheij!!

Kwartierstaat van H. J. L. M. Boersma (deel 1)

Inleiding:

De genealoog, de familievorser, staan meerdere systemen ter beschikking om zijn gegevens te rangschikken. Eén daarvan is de kwartierstaat of voorouderstafel. Men gaat bij dit systeem uit van één persoon, de kwartierdrager of probant, van wie men alle voorouders zowel in mannelijke- als vrouwelijke lijn probeert te achterhalen. Zo werkend verdubbelt iedere voorgaande generatie het aantal voorouders. Immers men heeft 2 ouders, 4 grootouders, 8 overgrootouders, 16 bet - overgrootouders enz. 10 generaties zouden theoretisch 1022 voorouders opleveren. In de praktijk blijkt echter dat dit er meestal minder zijn. Het kan immers voorkomen dat er een huwelijk gesloten werd tussen bloedverwanten. Dit wil zeggen dat de gehuwden van een gemeenschappelijke voorouder afstammen.

Er treedt nu kwartierverlies op en het aantal voorouders is minder dan het theoretisch berekende aantal. Om in de wirwar van namen een weg te vinden krijgt ieder kwartier een nummer. De probant krijgt nummer 1, zijn/haar ouders de nummers 2 en 3, zijn/haar grootouders de nummers 4,5,6,en 7 enz., waarbij de even nummers voor de mannelijke kwartieren gereserveerd zijn en de onevennummers voor de vrouwelijke kwartieren, met uitzondering van de probant die altijd nummer 1 krijgt. Een willekeurig kwartiernummer geeft een hoeveelheid informatie: nummer 38 b.v. is een zoon van de nummers 76 en 77; gehuwd met nummer 39; heeft o.a. een zoon nummer 19 die weer gehuwd is met nummer 20 enz.

Een kwartierstaat mag geen dode opsomming worden van namen en jaartallen. Aan de hand van familiepapieren (brieven, foto's, onderscheidingen, diploma's, bidprentjes e.d.) en officiële stukken (geboorte akten, doop - akten, huwelijkscontracten, notariële akten, overlijdens - akten, testamenten e.d.) moet de kwartierstaat een sprekend overzicht geven van iemands verleden, maatschappelijke staat en erfelijke geaardheid. Op de volgende pagina's staat een overzicht van de eerste zes generaties, waarbij van de eerste 5 generaties geboortedatum en plaats, huwelijksdatum en -plaats, overlijdensdatum en -plaats zijn vermeld. In een volgend artikel zal van ieder kwartier een beschrijving volgen, aangevuld met foto's en ander illustratiemateriaal.

Victor Hubert Boersma (4)

Alexander Hubertus
Gorissen (6)
"Sander"

Grootouders van de probant.

KWARTIERSTAAT van: Henri Jeanne Louis Maria Boersma

Probant I	Ouders II	Grootouders III	Overgrootouders IV	Bet - overgrootouders V							
				16	17	18	19	20	21	22	23
				Foke Wietzes Boersma o Drachten 12 - 2 - 1816 † Maarland 11 - 4 - 1889 x Maastricht 29 - 3 - 1849 Anna Elisabeth Fourestier - Lanous o Maastricht 29 - 5 - 1828 † Maarland 1 - 7 - 1902		Adam Schillings o Oost 23 - 11 - 1838 † Eijsden 6 - 1 - 1915 x Eijsden 14 - 11 - 1861 Anna Catharina Miessen o Oost 19 - 7 - 1831 † Oost 28 - 6 - 1898		Pierre Spronck o Keer 22 - 8 - 1819 † ? x Cadier en Keer 21 - 9 - 1843 Helena Willems o Keer 4 - 11 - 1821 † Keer 24 - 11 - 1872		Petrus Lambertus Huls o Oost 17 - 6 - 1821 † Oost 17 - 2 - 1894 x Eijsden 2 - 5 - 1856 Maria Johanna Pinckaers o Oost 13 - 3 - 1838 † Cadier 20 - 4 - 1884	
			8 Pieter Jan Lodewijk Boersma o Maarland 11 - 6 - 1864 † Oost 29 - 2 - 1904 x Eijsden 10 - 11 - 1893	9 Maria Anna Schellings o Oost 9-9-1868 † Maarland 21-2-1941 x Cadier en Keer 1 - 2 - 1883	10 Mathijs Spronck o 4 - 6 - 1860 † ? x Cadier en Keer 1 - 2 - 1883	11 Maria Elisabeth Hubertina Huls o Oost 31-1-1858 † ? x Cadier en Keer 1 - 2 - 1883					
		4 Victor Hubert Boersma o Maarland 25 - 9 - 1894 † Eijsden 4 - 7 - 1972 x Eijsden 23 - 11 - 1923	5 Maria Hubertina Julie Spronck o Keer 9-3-1889 † Maarland 24 - 3 - 1933 x Cadier en Keer 1 - 2 - 1883								

24	25	26	27	28	29	30	31
Pieter Hubert Gorissen o Lanaken (B) 26 - 12 - 1824 † Wijk 28 - 2 - 1893 x ? Catharina Mathijssen o Maastricht 3 - 5 - 1830 Wijk 9 - 2 - 1892		Joannes Debats o Wijk 7 - 4 - 1830 † Gronsveld 1 - 1 - 1894 x Gronsveld 10 - 5 - 1858 Aleijdis Heusschen o Gronsveld 21 - 12 - 1820 Gronsveld 25 - 3 - 1891		Egidius Klippert o Rijckholt 26 - 11 - 1836 † Eijsden 26 - 2 - 1896 x Eijsden 14 - 1 - 1871 Maria Catharina Jeunhomme o Eijsden 16 - 6 - 1842 Eijsden 2 - 4 - 1887		Petrus Hubertus Schroun o Eijsden 3 - 11 - 1833 † Eijsden 4 - 12 - 1901 x Eijsden 4 - 5 - 1862 Anna Piters o Eijsden 23 - 7 - 1839 † Eijsden 10 - 11 - 1898	
12	13	14	15				
Petrus Joannes Gorissen o Maastricht 7 - 10 - 1865 † Maastricht 5 - 12 - 1905 x Gronsveld 14 - 1 - 1892	Maria Catharina Debats o Gronsveld 5 - 1 - 1864 † Maastricht 6 - 5 - 1914 x Eijsden 4 - 5 - 1900	Joannes Hubertus Klippert o Eijsden 26-6-1874 † Maastricht 9-2-1912 x Eijsden 4 - 5 - 1900	Hubertina Sophia Schroen o Eijsden 22-4-1877 † Eijsden 15 - 6 - 1946 x Eijsden 4 - 5 - 1900				
6	7						
	Alexander Hubertus Gorissen o Gronsveld 12 - 7 - 1902 x Eijsden 27 - 10 - 1923	Elisabeth Maria Hubertina Klippert o Eijsden 23 - 2 - 1904					
	Maria Hubertina Elisa Gorissen o Eijsden 5 - 5 - 1930	3					

Boersma
15 - 4 - 1958

o: geboren te, op
† : overleden te, op
x: gehuwd te, op

VI *Oud-Ouders*

- 32)
- 33) Baukjen Jans
- 34) Johan Daniel Fourestier Lanous
- 35) Catharina Lute
- 36) Adamus Schillings
- 37) Marie Helene Francken
- 38) Hendrik Miessen
- 39) Anna Catharina Thoma
- 40) Egidius Spronck
- 41) Maria van Promeren
- 42) Petrus Willems
- 43) Barbara Bergmans
- 44) Laurentius Huls
- 45) Maria Aleidis Beckers
- 46) Pieter Pinckaers
- 47) Maria Elisabeth Broers
- 48) Mathijs Gorissen
- 49) Catharina Campsteijn
- 50) Mathijs Mathijssen
- 51) Elisabeth Pieters
- 52) Joannes Arnoldus Batsen
- 53) Marie Catharine Luijten
- 54) Simon Heusschen
- 55) Anna Gilissen
- 56) Joannes Klippert
- 57) Maria Soren
- 58) Jan Martijn Jeunhomme
- 59) Maria Anna Wassennaar
- 60) Hubertus Schroun
- 61) Amelia Theunissen
- 62) Pieter Piters
- 63) Anna Jeukens

H. Boersma
(wordt vervolgd)

Nieuwe omschrijving der gemeente Eijsden

Bij Koninklijk Besluit van 6 maart 1828 no 165, zijn de gemeenten Eijsden, Breust en Oost, in den Dal gelegen vereenigd, onder de benaming van Eijsden, Welke nu zamen gesteld is uit de Dorpen Eijsden, Breust en Oost en de gehuchten Maerland, Hoog- en Laag - Caestert.

Bij opgemeld Besluit, zijn de gehuchten St. Geertrui, Ekkelrade, Bruijsterbosch, Herkenraede, Libeek en Moerslag, op den Berg gelegen, Welke voorheen deelmaakten der gemeenten Eijsden en Breust, tot eene gemeente Vereenigd onder de benaming van Ste. Geertrui.

Mededeeling hier van ontvangen, door brief van den Heer Distrikts Kommissaris den 17 Junij 1828, no 523 Reg. 19.

Gem. Archief Eijsden
Régistre aux delits tontés ou
commis, de même que des événements
extra ordinaires.

Lijst van pastoorsnamen van de parochie van de H. Pancratius te Mesch

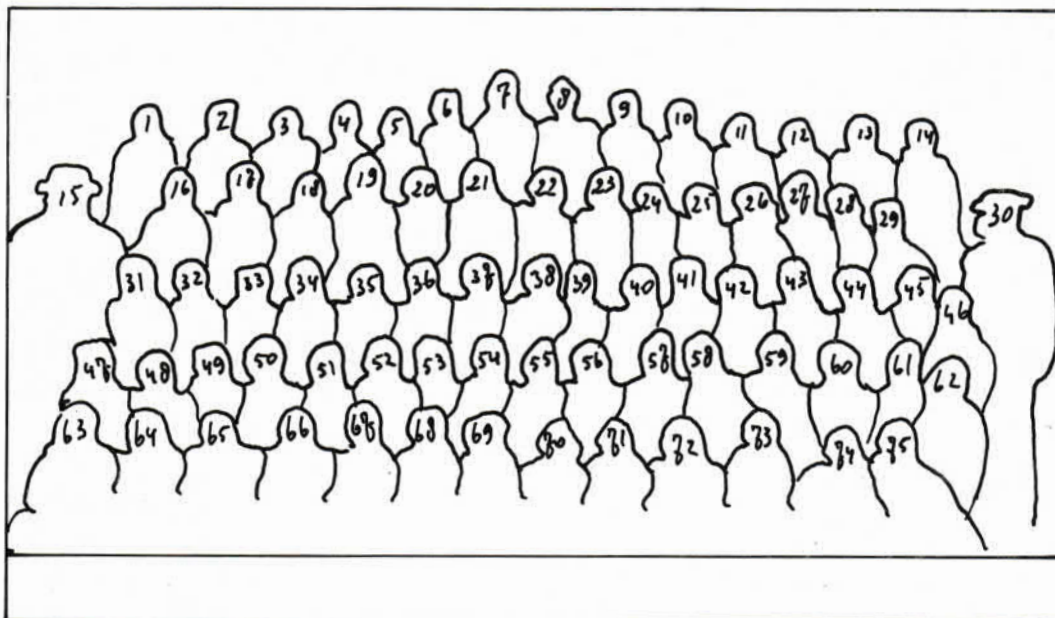
1.	1534	-	-	Jacob Hoock
2.			1560	Petrus ab Aggero
3.	1560	-	1567	Carolus Engel
4.	1567	-	1577	Johan Nollens
5.	1577	-	1579	Conrad Hopelt
6.	1579	-	1603	Joannes Francott
7.	1603	-	-	Raven
8.	-	-	-	Haen
9.	-	-	-	Petrus Husquet
10.	1634	-	1657	Leonard Cauwen
11.	1657	-	1712	Philippe Looneux
12.	1712	-	1733	Joannes Hermanus Wirix
13.	1733	-	1781	Joannes Vryens. Geb. Nedercanne 1708
14.	1781	-	1801	Adrianus Quirinus van Duyn. Geb. te Maastricht
15.	1801	-	1804	Johannes Born. Geb. te Welsden
16.	1804	-	1818	Reynerus Vreyens
17.	1818	-	1825	Neven. Geb. te Tongeren
18.	1825	-	1829	Clerinx. Geb. te Kerkum boven Sorgne België
19.	1830	-	1839	Vrancken. Geb. te Beverlo België
20.	1840	-	1860	Joannes Jacobs. Geb. te Margraten in 1806
21.	1860	-	1862	Joannes Josephus Demacker. Geb. te Oitsbeek in 1812
22.	1862	-	1874	Gerardus Ludovicus Prick. Geb. te Wylré in 1816
23.	1874	-	1875	Joannes Baptista Hubertus Borckelmans. Geb. te Roermond op 9 oktober 1825.
24.	1875	-	1888	Franciscus Hubertus Lauten. Geb. te Roermond 3 november 1825
25.	1888	-	1894	Joseph Maria Hendrikus Defooz. Geb. Verviers 1 oktober 1835
26.	1894	-	1903	Cornelis Wilhelmus Maria Hubertus Ernon. Geb. te Mheer 8 september 1855.
27.	1903	-	1908	Natalis Hubertus Brune. Geb. te Meerssen 20 januari 1859
28.	1908	-	1911	Noel Pijls. Geb. Schinnen 25 december 1859
29.	1911	-	1915	Jean Nicolaas Hendrik Ramakers. Geb. Maastricht 17 januari 1860
30.	1915	-	1920	Hubertus Wilhelmus Bosch. Geb. Schinveld 11 juli 1870
31.	1920	-	1934	Frans Joseph Heijnen. Geb. 6 september 1864
32.	1934	-	1940	Eduard Alexander Russel. Geb. Voerendaal 10 november 1886
33.	1940	-	1943	Johan Joseph Sohl. Geb. Maastricht 20 juli 1896
34.	1943	-	1962	Herman Hubert Joseph Hanöver. Geb. Kerkrade 18 februari 1902
35.	1962	-	1964	Petrus Michel de Groot. Geb. Maastricht 29 september 1906
36.	1964	-	1973	Frans Jan Willem Lanckohr. Geb. Voerendaal 22 juni 1898
37.	1973	-	1975	Constantinus Christiaan Baesjou. Geb. Tilburg 17 juli 1913
38.	1975	-		Jean Joseph Mathieu Waterval. Geb. Eijsden 28 december 1909

BIJ DE PASTOORSNAMEN VAN MESCH WORDEN VERDER NOG GENOEMD:

Nicolaas GYSEL, investitus, overleed voor 1359 januari 20. Bij testament legateerde hij een Jaarcijs van een luiksche mark, de helft ten behoeve van het klooster der Predikheeren te Maastricht en de helft ten behoeve van het gasthuis van St. Servaas aldaar. Uitvoering daarvan werd gegeven door Renerus de VINES. Predikheer en Jacobus SCAEFDRIESCH, kanunnik van St. Servaas bij acte verleden voor Johannes de WYC, clericus te Maastricht (Publications tom, IV, p. 197).

Johan van HEYNSBERCH, tevens kapelaan van St. Servaaskapittel te Maastricht schonk 9 december 1400 aan de priesterbroederschap van dat kapittel, tot lafenis ziner ziel en der zielen van zijne ouders en weldoeners, eene erfpacht van 10 vaten rogge 's jaars uit goederen te Herkenrade roerende van de schepenbank van Eijsden. Uitvoering daaraan werd gegeven door de schepenen van Eijsden bij brief van 10 maart 1461. (Publicatons, tom, XLII p. 199).

Kent U ze nog?

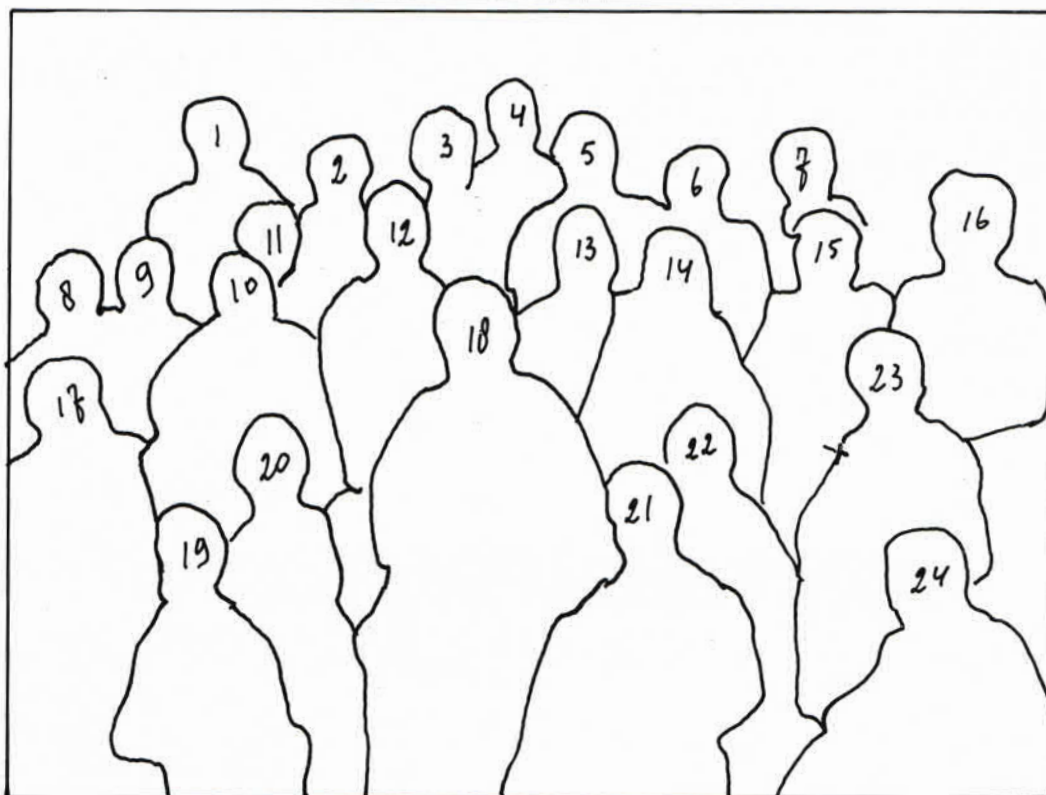

1. Jean Haenen, 2. Louis Backus; 3. Lambert Haenen; 4. Pierre Lousberg; 5. Jos Spauwen; 6. Hub Frijns; 7. Jos Watrin; 8. Jos Coninx, 9. Jan Feron; 10. Jos Lekner; 11. Hub Franssen; 12. Jean Claessens; 13. Jean Schroen; 14. Jean Willems, 15. MEESTER van Aubel, 16. Louis Wolfs; 17. Nicolaas Frijns; 18. Jan Smeets; 19. Henri Lucassen, 20. Laurent Gadet, 21. Frits Scheepers; 22. Henri Frijns; 23. Jean Richelle; 24. Janus Wolfs; 25. Egit Reintjens, 26; 27. Louis Reintjens; 28. Guill. Wolfs; 29. Breur Geelen; 30. Meester Philippens, 31. Henri Camps. 32. Jan Frijns, 33. Jules Willems; 34. Jan Janssen; 35. Herman Kleuters, 36. Guill. Wolfs, 37. Antoine Duijkers; 38. Kees v. Strien; 39. Jo Feron; 40. Jean Theunissen; 41. Emil Smeets, 42. Pierre Theunissen; 43. Antoine Willems; 44. Henri Taeymans; 45. Piet Mertens; 46. André Purnot, 47. Jan Mertens, ; 48. Frans Stevens, 49. Jos Stevens; 50. Harry Mertens; 51.; 52. Jos Steijns; 53. Jos Lemmens; 54. Mathieu Geurten; 55. Cretien Kreemers; 56.; 57. Hub Schroen; 58. Eugène Lebon; 59. Leo Duijkers; 60. Jos Smeets; 61. Hub Gijzen; 62. Martin Warnier; 63.; 64. Leo Camps; 65. Julien Wolfs, 66. Leo v. Maren; 67. Nicolaas Cobben; 68. Michel Lebon, 69. Johan Wolfs, 70. Theo Beijers, 71. Theo Francot; 72. v. Dongen; 73. Adri v. Wanrooy; 74. Henri Martens, 75. Henri Spauwen,

Foto Openbare School Eijsden 13 juni 1931, 4e en 5e klas.

Indertijd gevestigd in het gebouw van de huidige (bijzondere) St. Martinusschool aan de Breusterstraat.

Kent U ze nog?

1. Josephine Lambert, 2.; 3.; 4. Maria Ramakers;
 5. Louise Partouns; 6. Maria Theunissen; 7. Maria Wolfs; 8. Anna Straet; 9. Josephina Wolfs; 10.;
 11. Melanie Pinckers; 12.Lucassen; 13. Trinette Wolfs; 14. Jeanne Warnier; 15. Watrin;
 16.; 17. Lisa Wolfs; 18. Mevrouw Coenegracht; 19.; 20. Anna Blonden;
 21.Flamand; 22.; 23. Flamand; 24. Maria Sabel;

Foto Ecole Menagère d'Eijsden 1906

Wie kan ons de ontbrekende namen opgeven?

Grafkruisen op het kerkhof van Mesch

Hiernaast:

Hier is begraven den eersamen ende seer discreten Joannes Dirickx, in syn leven schepen der Vrije Herlickheyt Mesch, is in den Heer ontslaepen 16-5 den 26 - 9ber. Ende 1670 den 16 Ostmaent sijne huysfrouwe Anna Francken, die wertyghe dochter van Henderykus Francken, in syn leven secretaris tot Mesch. Bydt Godt voor hunne syele.

Hiernaast:

Maria Anna. 1654 den 17e 9ber is den Heer ontslaepen Hendrick Francken, in sinen leven secretaris tot Mesch, ende Gertruit Hustin sine huisvrouw in den Heer ontslaepen den 24 May 1656. Goodt wille hunner sielen genaedich sin amen.

Opmerkingen:

* 9ber: november

* Ostmaent: Oogstmaand is augustus

* Schepenbank: Rechtsprekend en bestuurscollege in een dorp. Dat gebeurde door de schepenen (meestal 7 in getal). De schepenen konden vaak niet eens schrijven. De secretaris hield het gebeurde tijdens de gerechts zitting bij in het schepenregister.

Foto's: John Wiersma

Foto van ongeveer 1909

Kinderen getooid met Sint Jansbloemen (Margrieten) trokken met Pinksteren door Laag Caestert, onder het zingen van:

"Heerkom, peerkom, Pinksterblom

"Heerkom, peerkom, tralom.

"Alle meetskes hebben unne maan

"En iech heb mer u sjtumpke.

"Wit ger neet oe Pierlala woent?

"Pierlala woent ien 't klumpke.

(Rechtspreuk) EIJSDEN, overgenomen uit De Maasgouw, 1884, 1028.

Op het titelblad van een schepenregister der bank van Eijsden uit 1601, bevindt zich het volgende versje.

Recht doen is Cunst

Dy dat doet zonder Gunst

Den ermen als den Rycken

Dyen mach men bij den vromen Gelycken.

Aardbeving

3 December 1828.

Heden avond omtrent zes uren een kwaart heeft men hier in de Gemeente eene Aardbeving gevoeld, welke circa eene halve Minuit geduurt heeft, dezelve was van min beteekening en konde niet aan die, welke op den 23 februarij 1828, 's morgens omtrent acht uren tien minuten, plaats gehad heeft, vergeleken worden. Geene van beide hebben onheilen veroorzaakt.

Overgenomen uit het. Régistre aux délits, tentés ou commis, de même que des événements extraordinaires.

Gemeente - archief Eijsden 23 - 1.

Overstroming

19e en 23 February 1830.

Watervloed

Op den 19e en 23 februarij 1830, heeft eene overstroming door de veldwaters binnen deze gemeente plaats-gehad, de eerste dag waar de Beek de Voer op eene buitengewone hoogte gekomen en op onderscheidene plaatsen de dijken van Voers: beek, doorgebroken. De Wegen leidende van het Witte huis op Eijsden en hoog-caestert, en dien van hoogcaestert Langs den Pachthof genaamt Kerenshof op laagcaestert wierden eenigzins beschadigt, doch op den 23 februarij omtrent den middag, is de overstroming Mensches geheugen nooit binnen deze gemeente zoo fel geweest. De hier voren omschreven Wegen zijn op sommige plaatsen, op ander-half el en dieper, uigespoelt. Sommige Landerijen door de Veldwaters overdekt, zelfs heeft zich de Voer met de Berwinne in het Caestertveld ontmoet. Op deze dag, is het Kanaal of Waterleiding, gedeeltelijk in naam-sche stenen en gedeeltelijk in brikken opgebouwt, in den jare 1828, door den Heer Graaf de Geloës, hebben-de eene lengte van 55 ellen, breed een el acht palmen, liggende in het gehucht Laag - Caestert, dienende tot de nieuw gespense Communicatie, van Maestricht over Eijsden naar Visé, tot in den grond uitgespoelt en weggedreven. Men berekende, de hoogte van het Water, door de Steen Straat afkomende, op drie ellen vijf palmen.

Genomene Maatregels.

Na den afloop der Waters, is den Voerstroom op de doorgebrookene plaatsen, door de zorg van het Gemeente Bestuur, wederom worden ingedijkt en de meest nuttige wegen ingehakt en de gaten geslegt.

Overgenomen uit: Régistre aux délits, tentés ou commis, de même que des évènements extraordinaires. Gemeente - archief Eijsden 23 - 1.

25 7 september 1828

Benoeming van burgemeester

Bij besluit Zijner Majesteit van 25 september 1828, no. 102, is den Hoog Geboren Heer, C. Graaf de Geloës benoemd geworden tot Burgemeester, der bij Koninklijk Besluit van 6 maart l.l. no. 165, Nieuw Omschreev-ne Gemeente Eijsden.

Mededeeling hiervan bekomen hebbende door brief van den Heere Distrikts Kommissaris, dd 13 8ber 1828 no. 619 Reg. 19, Ontvangen den 17 zelfde maand en jaar, tijdstip op 't welke den nieuw aangestelden Burge-meester de administratie daar van heeft overgenomen.

Gem. Archief Eijsden
Régistre aux delits tontés ou
commis, de même que des évènements
extra ordinaires.

Inspraak

In het Jaar 1846, den 22 December ten 9 uren v/m heb ik ondergetekende Th. Graaf de Geloës Burgemeester der Gemeente Eijsden, District Maastricht, Hertogdom Limburg, ben ik overgegaan tot het houden van een zitting van Commode en Incommode, opzigtelijk het opbouwen eener Nieuwe Kerk op de Breusterstraat onder deze Gemeente en wel, op den Boomgaard van L. F. Lemaire, bij het Kadaster bekend onder Sectie D no. 606 en na ons te hebben verzekerd dat deze onformatie op den voorschreven wijze was afgekondigd, heb ik de inwoners, hoofden der huisgezinnen, dewelke zich hebben aangeboden, gehoord en die hun verklaring hebben gedaan, zoo als volgt:

Bij geschrifte en ondertekend door de nagenoemde, en daar dezelfde van een en dezelfde inhoud zijn wordt uit Korthedshalve, slechts eene reclaam afgeschreven, luidende als volgt.

"De ondergetekende, inwoonster der Gemeente Eijsden, gelezen hebbende een berigt van Commode en Incommode, van Vanwege den Heer Graaf de Geloës, Burgemeester van Eijsden, hier toe benoemd tot het opnemen der gevoelens van de ingezetene van de Gemeente, nopens de plaats tot het daarstellen eener nieuwe Kerk, ongetwijfeld ter vervanging der twee bestaande Kerken in de Gemeente.

Overweegd hebbende het gerief of ongerief hierdoor te zullen ontstaan, is van gevoelen, dat de thans beide bestaande Kerken, nog niet in eenen zoogebrekkige toestand verkeeren om vernietigd te worden en door den afbraak derzelfde, groote kosten aan de inwoners te verschaffen."

"Dat de aangewezen plaats op de Breusterstraat in de Weide van de heer Lemaire, hen ongeschikt voorkomt, als zijnde te zeer afgelegen van de Kom der Gemeente".

Daarna volgen een tiental handtekeningen.

Anderen komen ter zitting verklaren dat de ligging der twee bestaande Kerken doelmatiger is tot gerief van alle ingezetenen. De twee bestaande kerken zijn niet bouwvallig en kunnen met weinig kosten hersteld worden.

Zal veel nutteloze kosten voor de ingezetenen met zich meebrengen en geeft minder gerief en minder gemak tot het uitoefenen van hunnen godsdienst.

De onnodige klok als een dood kapitaal reeds 35 jaren in den toren berustende had over menige jaren de reparaties aan het dak kunnen goedmaken.

Frans Janssen uit Oost verklaart naar de kerken van Eijsden en Breust over 70 jaren gekomen te hebben, dat dezelfde nog in goede staat zijn en verlangt begraven te worden daar waar zijn familie rust en niet in de weide van Lemaire.

Deze "hoorzitting" werd ten een uur namiddag gesloten.

Gemeente - archief Eijsden, nr. 13.

Bemerkingen:

* de bouw van de kerk ging niet door

* de weide van Lemaire was gelegen aan de Breusterstraat ter plaatse van de A & O winkel.

Eijsden 25 juni 1902

Huwelijk Graaf Marcel Philippe Léon de Liedekerke de Pailhe met Gravin Marie Ferdinande Augustine Catherine Josephe Ghislaine de Geloës.

Bruidstoet trekt van de St. Christinakerk naar het Kasteel.

Foto: Noord - Oostkant Vroenhof.

Stichting Eijsdens verleden

(opgericht 15 oktober 1975)

Secretariaat: Kerkstraat 13, Eijsden. (tel. 04409 - 2324)

Redactie - coördinatie: Cramignonstraat 27, Eijsden (tel. 04409 - 1563)

Bankrelatie: Rabobank - Eijsden, nr. 11.50.96.590

Amrobank - Eijsden, nr. 45.29.76.022

Wilt U het werk van de stichting financieel steunen, dan kunt U dit doen door een bedrag te storten of over te schrijven op een van bovenstaande rekeningen, onder vermelding van naam en adres.

Bij een minimale bijdrage van f 25,- (voor studerenden f 12,50) per kalenderjaar ontvangt U de uitgaven

"Uit Eijsdens Verleden" gratis.

Overname van foto's en of artikelen van deze uitgave zijn toegestaan na overleg met de stichting.